

РЕШЕНИЕ

№ 16491

гр. София, 14.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав, в
публично заседание на 05.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **1923** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано по жалба „Йеттел България“ ЕАД срещу Заповед № 464/10.01.2025г. на Председателя на Комисия за защита на потребителите.

Преписката е постъпила в съда чрез ответника, който я представя и заявява становище за неоснователност на жалбата.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Г. с редовно пълномощно. Поддържа жалбата на заявените подробни основания и претендира разносните по делото. Депозира писмени бележки.

Ответникът – Председател на Комисията за защита на потребителите не се представлява и не ангажира становище по спора.

Съдът, на база данните по делото, становищата на страните и въз основа на закона, намира следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от адресат на акта, неблагоприятен за него и в срок.

Разгледана по същество, жалбата се явява основателна.

По фактите се установява следното:

Със заповедта е забранено на „Йеттел България“ ЕАД за използва агресивна търговска практика по смисъла на чл. 68к, т.6, предл. първо – дружеството да изисква от потребителите незабавно или разсрочено заплащане на доставени от него услуги и стоки, които не са поискани от потребителите.

Горното е установено след самосезиране от страна на КЗП, поради публикувано на сайта на „Йеттел България“ ЕАД съобщение, в което е посочено, че считано от 03.12.2024г. автоматично

ще бъдат добавени подобрения в т.ч. двоен обем мобилни данни, повече национални минути и/или по-висока скорост на интернет. В съобщението е отбелязано, че от 05.01.2025г. се променя месечната такса и цените на някои услуги.

Извършена е проверка от служители на КЗП чрез отваряне на уеб страницата на дружеството в секция Планове, подсекция – промени в абонаментни планове декември 2024г., където е установена следната информация: „За да посрещнем нарастващите дигитални нужди, подобряваме абонаментния ви план с повече национални минути, повече МВ и по –добра скорост, за да бъдете по-добре свързани и информирани за нещата, които са важни за вас. Промените са автоматични.

Според Вашия план, считано от 03.12.2024г., автоматично добавени подобрения като двоен обем мобилни данни, повече национални минути и/или по-висока скорост на интернет. Те ще бъдат активни и достъпни за използване до изтичане на срока на договора Ви. Вижте в СМС какво сме подобрили в плана Ви.

Новият Ви абонаментен план и цени на услуги от 05.01.2025г. се променя месечната такса, както и цената на определени услуги, описани по-долу: Промяната в цените на услугите се отнася до изброени абонаментни планове, като са посочени цени на обаждания, обаждания извън мрежата на „Йеттел“, СМС, ММС по зони, видеоразговор в мрежата на „Йеттел“. Детайлите са изпратени на съответните абонати с СМС. Посочена е и промяна на цените на дигиталните услуги по видове.

Въведените промени са съобразени с чл. 230, ал.2 от Закона за електронните съобщения.

Посочено е, че ако подобренията не отговарят на нуждите на потребителя, същият може да се свърже с оператора за промени или в периода от 04.12.2024г. до 04.01.2025г. да прекрати договора си без допълнителни санкции.

Посочено е, че промените не се отнасят за предварителните услуги, домашен интернет, телевизията, домашния телефон, плановете за хора със зрителн и слухови увреждания, както и за договори за мобилни услуги, подписани на и след 01.11.2024г.

Изготвено е писмо от Комисията за регулиране на съобщенията, съгласно което се сочи: Във връзка с иницирираните едностранни увеличения на цените, се позовават на разпоредбата на чл. 230, ал.2 от ЗЕС, съгласно която операторите не могат едностранно да изменят договорите за електронни услуги. Разпоредбата регламентира реда за уведомяване на крайните ползватели за иницириано от страна на доставчика изменение, както и правото им да прекратят договора. В тази хипотеза потребителят дължи единствено компенсация за запазеното субсидирано крайно устройство, когато е приложимо“.

От направените извадки от сайта на „Йеттел България“ ЕАД и от писмото на КРС органът е извел от правна страна следното: „Йеттел България“ ЕАД аргументира увеличението на цените на услугите с направените подобрения. Т.е., промяната на цените не се основава на инфлационни процеси или повишени разходи. Обсъдени са двете предвидени клаузи в договорите и общите условия на търговеца за повишаване на цените за абонатите. Едната възможност е свързана с индексация на цените на база ИПЦ за предходната година по данни от НСИ, а другата е свързана с повишено търсене по чл. 216 от ЗЕС.

Съставен е констативен протокол № С-АМ-085/20.12.2024г. от Комисията за регулиране на съобщенията.

Изпратено е писмо до „Йеттел България“ ЕАД, с което се изисква отговор на въпроси, както следва: 1. Становище, в което причината и правното основание за едностранно изменение на цените по договорите за услуги. 2. Да се едаде отговор на въпроса дали промяната в условията е извършена в съответствие с правилото по чл. 62б от ЗЗП?

Изготвен е отговор от „Йеттел България“ ЕАД без данни кога е постъпил при ответника, който не е обсъден в оспорения акт.

Съставен е констативен протокол №К-2783653/04.12.2024г. и №К-276608 от 09.01.2025г. от служители при КЗП.

Изготвен е доклад по протокол №2 от 10.01.2025г.

В същия се сочи, че така установеното представлява нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68к, т.6 от ЗЗП, на което основание е допуснато и предварително изпълнение на заповедта на органа. Същото се изразявало в изискване от потребителите да заплатят добавените от оператора услуги и обем, равняващо се на увеличената част от цената на месечната такса и осъществява фактическият състав на агресивна търговска практика.

Образувано е отделно самостоятелно производство по оспорване на Разпореждането, с което е допуснато предварително изпълнение на заповедта, като с Определение № 1918/17.01.2025г. по АД 543/2025г. същото е отменено, частната жалба по което е върната, което разпореждане е потвърдено с Определение №3123 на ВАС по дело № 2701/2025г.

При така установеното по фактите, от правна страна съдът приема:

Актът е издаден от компетентен орган и е в съответна форма, доколкото съдържа мотиви и диспозитив.

Същият обаче съдът приема, че е издаден в нарушение на чл. 35 и чл. 36 от АПК, доколкото не са обсъдени наведените от страна на търговеца възражения, не е направен по-детайлен анализ на установените факти.

Прието е, че е налице едностранно изменение в условията на договорите в противоречие с чл. 230, ал.2 от ЗЕС, за което е налице и съответно увеличение на цената на услугите, като последното е интерпретирано като предоставяне на непоискани услуги, което именно е довело до увеличение на цените.

Видно от цитираните извадки от сайта на „Йеттел България“ в оспорения акт е, че дружеството изменя чрез добавяне на обем данни, МБ и скорост, както и минути за национални разговори, така и за международни, считано от 03.12.2024г.

Предвиденото увеличение на цените на услугите е считано от 05.01.2025г., като на абонатите е предоставена възможност да предоговорят индивидуално условията по техните конкретни договори, както и да прекратят същите в рамките на същия срок, т.е. без да е предвидено задължение за плащане на неизползвани услуги и при липса на увеличена за тях цена. Повишени са цените на част от услугите, които обхващат конкретни абонаментни планове.

Поради това, съдът приема, че органът не е направил нужната съпоставка, за да установи, че точно добавените данни чрез скорост и обем водят до увеличение на цената, именно поради изменението им. Същото не съвпада времево /добавянето е от 03.12.2024г., а увеличението – от 05.01.2025г./, както и като предмет, с оглед предвиденото бъдеще увеличение за част от плановите. Останалите видове услуги, невключени в посочените абонаментни планове, също са получили добавяне на данни, но без увеличение на цената. Такава проверка не е осъществена в рамките на административното производство, поради което изводът на органа, че е налице едностранно изменение на условията по договорите, което именно е довело до увеличение на цените, е напълно неподкрепено с доказателства, като анализ в тази насока изобщо не е правен.

Съдът приема, че едностранното изменение на услугите чрез увеличаване на обема им е в съответствие с чл. 230, ал.2 от ЗЕС. Същото е възприето и от Комисията за регулиране на съобщенията в цитирания протокол – т. 8 от протокола. Т.е., прието е от ресорния орган, че „Йеттел България“ ЕАД е изменил условията по договорите, за което са уведомени потребителите чрез подобряване на услугите. Налице е друго и отделно изменение на условията

чрез увеличение на част от цените /несвързано пряко с друго изменение в условията/, за което е предоставена възможност на потребителите да прекратят договорите си без да заплатят неизползвани услуги, за което е предоставен едномесечен срок. Същото е възприето и от КРС, която сочи, че увеличаването на месечната такса не е обвързано с предоставянето на допълнителни услуги.

Последното е в съответствие и с нормата на чл. 105 от Директива /ЕС/2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения.

Съдът не споделя тезата от жалбата за наличие на нищожност, поради липса на материална компетентност, тъй като по смисъла на Закона за защита на потребителите, Комисията има право при самозериране, както и при подадени жалби и сигнали, да осъществява цялостен контрол върху дейността на субектите, свързани с потребителски права, каквито безспорно имат и абонатите и клиенти на „Йеттел България“ в качеството му на оператор на електронни съобщения. Последната обаче неправилно не е зачела становището на компетентния орган КРС по отношение на приложението на ЗЕС, което е довело и до неправилност на оспорения акт. КЗП е следвало да възприеме становището на КРС по въпроса относно правилното приложение на чл. 230, ал.2 от Закона за електронните съобщения, като вместо това тя е възприела точно обратното становище за неправилното му приложение в процесния случай, от което е извела наличие на нарушение – предоставяне на невярна информация, което се опровергава от данните по делото.

Нормата на чл. 68к, т. 6, предл.1 предписва, че агресивна търговска практика е да се изисква незабавно или разсрочено плащане на стоки или услуги, доставени от търговеца, които не са поискани от потребителя.

Следователно, в процесния случай и при спазване на чл. 230, ал.2 от ЗЕС, както е съобщила и КРС, не е налице хипотезата на непоискани стоки и услуги. В случай, че потребителите – абонати биха счели, че увеличаването на скоростта и МБ на предоставените им услуги не е поискано от тях, същите са разполагали с възможността да прекратят договорите си без да заплащат услуги, които не желаят и не са ползвали. Не е налице предоставяне на непоискани услуги, а предложение от доставчик на електронни съобщителни услуги на промяна в договорните условия по договорите. Увеличението на цените, както бе посочено по-горе, не следва автоматично от тези добавени услуги, както и не се отнася за всички абонати, а за посочени ясно и конкретно абонаментни планове, за което потребителите са своевременно и ясно уведомени. Налице са ясни и недвусмислени правила, оповестени по подходящ начин, които са позволили на потребителите да определят и изберат икономическото си поведение.

За пълнота, съдът отбелязва, че „непоискана доставка на стоки или услуги“ е дефинирано в ТР №2/2016г. на ОС на ГК на ВКС по т.д. № 2/2016г., като значението на понятието „искане“ на стока или услуга от страна на потребителя по смисъла на чл. 62 от ЗЗП гласи, че съгласието за доставка и нежеланието за преустановяването ѝ съставлява искане на услугата. По отношение на допълнително предоставените услуги – дигиталните такива - се изисква изрично действие. В процесния случай дигиталните услуги на „Йеттел България“ ЕАД тип Max, Storytel, Skay се активират чрез мобилното приложение на оператора, което генерира код за достъп до всяко едно от приложенията, чрез които се предоставят услугите. Следователно, потребителите следва да извършат нарочно действие за активиране на предоставените им допълнителни услуги, за които – както бе посочено – не са начислени допълнителни такси, а е предвидено общо последващо изменение на цените, надлежно предварително оповестено.

С оглед изложеното, съдът приема жалбата за основателна, а оспорената заповед за незаконосъобразна, като издадена при съществени нарушения, свързани с неизясняване в пълнота на относими факти, както и в нарушение на материалния закон.

При този изход на спора, в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени сторените разноски. Съдът обаче намира, с оглед неголямата фактическа и правна сложност на производството, че заявеният размер на адвокатския хонорар е несъразмерно висок. Съдът обаче няма правомощието да намалява служебно и без възражение на насрещната страна договорения хонорар. Поради това и предвид доказателства, че същият е реално заплатен по банков път, приема, че следва да осъди ответника да бъде заплатен в цялост.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2, предл второ и чл. 143, ал.1 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на „Йеттел България“ ЕАД Заповед № 464/10.01.2025г. на Председателя на Комисия за защита на потребителите.

ОСЪЖДА комисията за защита на потребителите да заплати в полза на „Йеттел България“ доказаните разноски в размер на 50 / петдесет/ лева държавна такса и 12 000 / дванадесет хиляди лева адвокатски хонорар/ адвокатски хонорар.

Решението подлежи на оспорване пред ВАС в 14-дневен срок от връчването му на страните.

Преписи да се изпратят на страните.

СЪДИЯ